

Katowice, 29 września 2022 r.
TW-OG.7131.29.2022
TW-OG.ZD-00103/22

**Pan
Mirośław Mazur
Radny Sejmiku
Województwa Śląskiego**

Odpowiadając na Pana interpelację nr INT.6.0003-0443/22 z 16 września 2022 r., w sprawie szkód wyrządzanych przez dziki oraz kwestie bezpieczeństwa mieszkańców na terenie powiatu zawierciańskiego, uprzejmie informuję, co następuje.

Za całość prawidłowej gospodarki łowieckiej odpowiadają dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich gospodarujący na danym terenie. Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o roczne plany łowieckie oraz wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Roczne plany łowieckie sporządzane są przez dzierżawców obwodów łowieckich po zasięgnięciu opinii m.in. właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i podlegają zatwierdzeniu przez właściwego nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – art. 8a ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1173).

Omawiając szczególne przypadki postępowania ze zwierzyną na terenach zabudowanych należy wskazać uregulowania ustawowe zawarte w szczególności w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559). Art. 7 ust. 1 pkt 14 tej ustawy stanowi bowiem, że zadania własne gminy obejmują w szczególności sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Przebywanie dzikich zwierząt na terenach miast i innych terenach zabudowanych niewątpliwie może powodować naruszenia porządku publicznego oraz zagrożenie bezpieczeństwa obywateli. Wyrazem tego są przypadki niszczenia przez zwierzynę mienia. Działania zapobiegające tym zagrożeniom mogą polegać m.in. na schwytaniu zwierzęcia i przewiezieniu go w bezpieczne miejsce. Miejsce docelowego wypuszczenia zwierząt łownych powinno zostać określone, zgodnie z normą zawartą w Prawie łowieckim, nakazującą współpracę dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, nadleśniczych i wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie spraw związanych z zagospodarowaniem obwodów łowieckich. Gdy zwierzę łowne jest

agresywne i stanowi realne zagrożenie dla ludzi, któremu nie można zapobiec w inny sposób niż poprzez uśpienie i schwytanie. Regulacja zawarta w ustawie o ochronie zwierząt, dopuszcza zabicie takiego osobnika w przypadku, gdy stanowi on bezpośrednie zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Pojawienie się zwierząt łownych poza ich środowiskiem naturalnym należy traktować tak samo, jak pojawienie się zwierząt bezdomnych, tzn. jako zdarzenie powodujące konieczność działania gminy w celu przywrócenia porządku. W tym zakresie gmina może liczyć na pomoc Polskiego Związku Łowieckiego, do którego zadań, zgodnie z art. 34 pkt 2 ustawy – Prawo łowieckie (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1173), należy współdziałanie z administracją samorządową w zachowaniu i rozwoju populacji zwierząt łownych i innych zwierząt dziko żyjących. Wydaje się również konieczna współpraca myśliwych znających zwyczaje i zachowania zwierzyny łownej w sytuacjach zagrożenia i stresów wynikających dla niej z nienaturalnego otoczenia.

Kwestie redukcji populacji zwierzyny łownej zawarte w ustawie Prawo łowieckie, przewidują możliwość odłowu, odłowienie wraz z uśmierceniem lub odstrzał redukcyjny. Działania takie są przewidziane w przypadku stałego przebywania zwierzyny łownej na terenach zabudowanych oraz szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej. Decyzję taką w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim wydaje starosta na podstawie art. 45 ust 3 ww. ustawy – Prawo łowieckie.

Przepis ten stanowi podstawę prawną do prowadzenia odłowów i odstrzałów zwierząt poza obwodami łowieckimi, w tym na terenach zurbanizowanych. Stosowany jest zwykle w związku ze stałym przebywaniem zwierząt w danej okolicy. Natomiast przepis art. 33a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 572) stanowi, iż „w przypadku gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej, dopuszcza się podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji tych zwierząt”.

Z cytowanego przepisu wynika, że przesłanką podjęcia przez sejmik województwa działań mających na celu ograniczenie populacji zwierząt jest nadzwyczajne zagrożenie ze strony zwierząt dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej. Ustawa Prawo łowieckie nie definiuje pojęcia: „nadzwyczajne zagrożenie”. Wskazać należy, że nadzwyczajne zagrożenie należy odróżnić od zagrożenia zwyczajnego, przy czym to ostatnie rozumieć należy jak zagrożenie typowe, charakteryzujące się względną regularnością występowania niekorzystnych zdarzeń, o typowej skali i natężeniu. Zatem nadzwyczajne zagrożenie rozumieć należy jako stan nietypowy, wyjątkowy, charakteryzujący się dużą skalą i natężeniem, powstający w wyniku nagłych zdarzeń. Podkreślić należy, że w przypadku dzikiej zwierzyny, przy dzisiejszym stopniu rozwoju cywilizacyjnego i związanej z tym urbanizacji, zjawiskiem powszechnym jest wkraczanie dzikich zwierząt na tereny miejskie, co niesie za sobą różnego rodzaju zagrożenia, które uznać należy za typowe, zwyczajne, o ile zachowania zwierząt zgodne są z ich naturą oraz gdy nie mamy do czynienia z ich nagłym,

gwałtownym wzrostem na dużą skalę. Do takiego gwałtownego wzrostu zdarzeń mogłoby dojść w wyniku nagłego zwiększenia migracji zwierząt (np. w przypadku powodzi, pożaru lub zajęcia przez człowieka naturalnych obszarów bytowania zwierząt dzikich w wyniku np. wycinki lasu itp.), co pociągałoby za sobą znaczny wzrost ich liczebności na danym terenie w krótkim okresie czasu.

Zagrożenie, o którym mowa w art. 33a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt musi zatem mieć kwalifikowaną postać, odbiegającą w sposób drastyczny od zagrożenia jakie niosą za sobą normalne sytuacje związane z prowadzeniem przez człowieka gospodarki na terenie na którym żyją jednocześnie dzikie zwierzęta. Instytucja wskazana ww. art. 33a nie może zastępować prowadzonej przez uprawnione do tego podmioty racjonalnej gospodarki łowieckiej, jeżeli nie została spełniona przesłanka nadzwyczajnego zagrożenia wskazanych w nim dóbr.

Otrzymują: Adresat,
(do wiadomości): kopia a/a.